

504

B

150

504 B 406

150

June. 7. 2.

W 504

B 150

SCHIMP.
SCHAVE.

June. 1637.

28

SCHEVAE.
SCHEVAE.

Schimp-Schave.

W At fangh is't dien ick hoor? wat smettelijcke toonen
Blaeft nu Vrou *Fama* uyt haer opgeswolle koonen?
Wat dicht nu *Martiael*? wat rijmt nu *Iorviaen*?

Wat Schimp-Sangh hoortmen nu staeg langs de straten gaen?
Is dit, ô *Hollands Volck!* u Vrydom dat Poëten
Al rymen dat haer lust? al schryven datse weten?

Neen, neen, 't en is dat niet, 't is Vrydom datmen vrydt,

Dat Pen noch Laster-mondt de vrome niet bestrydt.

't Is Vrydom datmen ban de twist, die niet geleden
Dient by het Vrye volck in vry-gevochten Steden.

't Is Vrydom dat door 't Recht de boosheyt wert gestraft,

Het goede ingevoert, en 't quade afgeschafft.

't Is Vrydom, en het past de Godt-gelijcke Mannen,

Te vrijen 't Burgher-Recht, voor 't quetsen der Tyrannen.

't Is Vrydom dat elck een gehoorfaem is de Wet,

En sich om dit of dat niet teghens haer verset.

Voor al is't Vrydom datmen ernstigh straf de sonden,

En den Boetveerdigen den Vrede Gods verkonden:

Hoe wel men noemtet slaefs 't geen ick hier Vrydom acht.

Het staet den Dichter vry (is 't anders in sijn macht)

Schimp-Schave.

Te dichten dat hy wil, dit fietmen nu geschieden,
Hoe 't schrand're breyn misbruyckt in vuyl en schamp're lieden
De Goddelijcke konst, m'ontfiet geen heerschappy,
Wie aen den Dichter raeckt die gaet sijn pen niet vry:
Men fiet nu alle daegh de Straffers vande fonden
By Dichters lachen uyt, men noemtse laster-monden,
Om datse seggen 't geen haer toe te seggen staet,
Sy zijn een gaep-spel en een deuntjen achter straet
Geworden by dit volck. Der meesters handen grepen
Doen aen 't vervuylde Seer te scherp' en harde nepen,
Het bytend' Correfijf de wond der fonden vult,
Dies roept den Patient maer meest uyt ongedult,
En vloect des meesters hand, 't zijnal te sachte sweeren,
't En is de pijn niet waerd, den tijd die sal ons leeren
Een beter uytkomst dan een School-geleerde kluts,
Haer past geen gouwe-ring, geen Tabbaert ofte Muts,
't Zijn lompe plompe bloets, haer school-geleertheyt streckt haer
Een grijns by 't flechte volck, laet-dunckentheyd verweckt haer
Tot straf van yeder een, en als men wel besiet
Haer kleedt, dat 's schijn-deught, voort so is 't een kale niet:
De Paep die moeder deur, de Eeuw die wy beleven
Weet ons een ruymmer toom en gladder wegh te geven
Dan dit swaer-hoofdigh volck, dat altoos staet en lelt,
En om een dus of soo ons met Gods oordeel quelt:
't Is niet dan enckel quaet 't geen sy ons propheteren,
Wie kan 't verdragen? best dat wy ons elders keeren,
Gewetens-

Schimp-Schave.

Gewetens-dwang is uyt, de vrydom maeckt ons plaets,
Maer neen, dat ſchort hem niet, men yvert na wat ſtaets,
Nae 't een of 't ander Ampt, daer aen een voordeel vaſt is,
't Veel Preeck en Kercken-gangh een al ten grooten laſt is,
Het oor jeuckt na wat nieuws, 't geſtolen beetjen ſmaeckt,
Of liever gaetmen daer men niemands zeeren raeckt:
Men maeckter om een ſond die kleyn is, niet veel werck vuyl:
Men fiet ſoo nauw niet als een nauw-geſette Kerck-uyl:
De groote volghtmen na, 't zijn meeft geleerde lien:
Sy hebben *Gommers* Kerck niet dan te wel doorſien:
Daer komt niet dan Jan-rapp, om van die flechte Leeken
Te worden opgeruyt door hún ſtijf-koppigh preken:
Tot huyl-plondering, of burgerlijke twiſt,
Oft' worden van haer op de Magiſtraet gehiſt:
Siet dits'er d'oorſaek van, wie ſou de Kerck niet ſchuwen?
Ia, ſo 't waerachtigh was, men ſouder wel afgruwen.
Dit ſtroytmen uyt tot ſpot, dit maeckt m'elckander wijs,
De beſte Spotter wint hier d'alderhooghſte prijs.
Wie Gods beſchreven woort ſich niet ontfiet te ſchenden,
Bevint ſich nimmermeer ontbloot van logens benden.
Die Gods beſchreven woort gelijk een fabel acht,
Wat hoop van waerheydt wert van ſulcken een verwacht?
Wel mach dan Chriſti Kerck met *Salems* wyſe Koning
Uyt-roepen 't Hoogh-gefang, en ſeggen tot verſchooning:
Ghy *Salems* dochtren hoort, ghy kleyn-geloov'ge, fiet,
Al ben ick vry wat ſwart, vergaep u daer aen niet:

Schimp-Schave.

Schoon ick de Tenten lijck der bruyne *Kedaryten*,
'k Ben lijckwel schoonder noch dan *Salomons* tapyten.

Siet dan so seer niet op mijn uyterlijck gedaent,

't Komt vander Sonnen-strael, de Sond heeft my betaent:

'k Hebb' vander jeughet aen de hitte moeten dragen

Der gramfchap myner moeder kind'ren die my plagen,

Van haer wijn-bergen moest ick wesen Hoederin,

En hebb' mijn wijngaert niet gehoedet na mijn fin.

Doch dees onachtsaemheyt en machmen haer niet wyten,

Maer eer den Spotters en geveynfde Hypocryten,

Die met haer vrydom gaen gewapent om het lijf,

En schuylen onder die haer goddeloos bedrijf.

Maer ghy, *ô Hollandsch Volck!* die Christenen wilt heeten,

Of beter Christen dan de spottende Poëten,

U past het min als niet, die u in 't aengeficht

Met Vaerffen lastren, haer met schandelijck gedicht

Te quetsen wederom, laet vry den Spotter mallen,

De vloeck keert weder in uyt wien hy is gevallen.

Dees vrydom voeght u niet, dit is een slaeffsche dwangh,

Waer door ghy u verbindt te luyftren na haer zangh:

Want yeder speelt sijn rol, aensiet eens d'Aerdsch-Tonneelen,

Wat datse vande Eeuw van *Belus* nu verscheelen,

Het Treur-spel loopt nae 't end', den Toren is gebouwt,

Verwerring gaet in swang, men roept vast luyde: houwt,

Maer lijckwel gaetmen voort, men eyscht om kalck en steenen,

Men brenghet het tegendeel, men lacht in stee van weenen,

Men

Schimp-Schave.

Men roept vast uyte wegh, men fiet des Torens val,
Maer niemand denckt dat hem Gods toren treffen sal.
Ick geef (geleerde Maets, ghy Dichters onser Eeuwe)
Hier niemand een alleen besonder reen te schreeuwen,
Dat ick d'oneffenheyt van syne quaften raeck,
Ick schaef daer over heen, 't zijn feylen die ick laeck,
Die 't hierlands keurigh volck met geen vermaken stichten,
Laet vagebonden en landtloopers schampre Dichten
Uyt-roepen voor wat nieuws, en met gelijcke maet
Betalen soo 't haer raeckt, die 't singen by de straet.
't En voeght niet datmen so gereet is in't betalen
Met laster, schimp en spot de straffers onser qualen,
Wat Grieken heeft gedaen, en 't Roomsche Heydendom,
Dat raeckt geen Christenen, daer geven wy niet om:
Hoewel wy vinden niet dat sich *Homerus* moeyden
Met Schimp-zang, noch veel min dat *Maro* daer in groeyden,
Die eertijts droegen beyd der Dicht'ren Princen Naem,
Van welckers Vaerffen ons Poëten al te saem
Haer lust-plaets bouwen op, hoe salmen dan haer bladen
Voorby slaen ende gaen door scherp-gedoornde paden
In't Twist-boeck soecken stof van't Helsche Slangen-slijm,
Tot *Martiaelsche* Sang, of Spotter schendigh rijm?
Neen, neen, daer 's stofs genoegh voor die wat lust te singen,
Tot Lof of Treur-Sang, of tot heerelijcke dingen,
Mijn Liedt is hier ten end', het Jaer-glas wert gekeert,
En met het Nieuwe Iaer wert u dees Sangh vereert.

A Vitijs Abstine.

